

Op zoek naar passende hulp voor hoogbegaafde jongeren met TOS

‘Op dit moment ben ik bezig met een vraag die mij is gesteld door een moeder van een puberzoon die hoogbegaafd is en daarnaast TOS heeft. Zij heeft behoefte om in contact te komen met andere ouders, wiens kinderen eveneens HB zijn en TOS hebben. Haar zoon heeft ook de behoefte in contact te komen met andere jongeren.’

Met deze post op internet vroeg Suzan van Raamsdonk, beleidsadviseur van FOSS Oudervereniging, onlangs aandacht voor de problemen waar kinderen met TOS én hoogbegaafdheid (HB) tegenaan lopen. En met hen hun ouders. Joske is een van deze ouders. “Ik had Suzan via de Facebookpagina van FOSS om hulp gevraagd. Niet alleen wilde ik weten of dit probleem bij de FOSS bekend was, maar ook of zij mij in contact konden brengen met lotgenoten. Ouders en jongeren die tegen dezelfde problemen aanlopen.”

Bij de zoon van Joske werd al op jonge leeftijd HB vastgesteld en in groep 8 van de lagere school ook TOS. “Mijn zoon miste vaak de aansluiting in de klas. Dit had alles te maken met zijn manier van communiceren en zijn sociaal-emotionele vaardigheden. Tijdens discussies wist hij prima wat hij wilde zeggen, maar hij kon het niet goed verwoorden. We zochten dus hulp voor zijn taalontwikkelingsstoornis, maar merkte dat de hulpverlening moeilijk aansloot bij zijn hoogbegaafdheid. De dingen waar onze zoon tegen aan loopt, horen niet specifiek thuis bij hoogbegaafdheid, maar ook niet bij TOS. De combinatie maakt het extra uitdagend.”

Eenzaam

Binnen het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) is het aanbod beperkt. Zeker voor TOS-leerlingen die, vanwege hun intelligentie, op het niveau van havo of vwo zitten. “Binnen het cluster 2-onderwijs of het vmbo zou mijn zoon niet voldoende worden uitgedaagd. Dit werd ook al gezegd door de onderzoekers van Kentalis. Vandaar dat we ervoor hebben gekozen hem naar een reguliere school te laten gaan. Hier loopt hij echter ook tegen de no-

dige problemen aan. Als hij met klasgenoten een werkstuk moet maken en hij voorziet al dat bepaalde oplossingen, die anderen hebben aangedragen, niet gaan werken, kan hij dit niet voldoende duidelijk maken. Dit is zwaar frustrerend!”

Haar zoon voelt zich hierdoor soms erg eenzaam. Weliswaar komt hij als TOS-leerling in aanmerking voor ambulante begeleiding, maar Joske heeft nog geen professional gevonden die beide takken van sport beheerst. “HB en TOS hebben zeker impact op elkaar, maar de hulpverlening sluit hier (nog) niet op aan. We liepen dus als ouders vast en zijn op zoek gegaan naar lotgenoten met dezelfde problematiek. Ze zijn moeilijk te vinden. Onder meer bij een infoavond van de FOSS in Arnhem heb ik mijn vraag neergelegd. Bij Suzan vond ik een luisterend oor.”

Compenseren

Er bleek weinig of geen onderzoek te zijn over HB en TOS. Joske: “Duidelijk is wel dat hoogbegaafdheid ervoor zorgt, dat bij mijn zoon de problemen, die vanuit TOS ontstaan, anders zichtbaar zijn. De taalontwikkelingsstoornis wordt dus voor een deel gecompenseerd door zijn hoogbegaafdheid. Er is bij mijn zoon geen lek in kennis, maar het schort bij hem aan communicatie.”

Naar aanleiding van de oproep die Suzan had geplaatst, kwamen er van verschillende ouders reacties binnen. Joske: “Wat bleek? Er waren meerdere ouders die graag met andere ouders in contact wilden komen. Met één van de ouders besloot ik een Facebookgroep voor ouders met kinderen met TOS én HB aan te maken. Binnen 48 uur hadden we al meer dan honderd leden!”

Bovendien besloten Joske en Suzan om, samen met Tessa Fennema van logopedie Willewiis, een oudercontactavond te verzorgen rondom hoogbegaafdheid en TOS.” Met de ouders die ik ontmoet heb, heb ik nu summier contact, maar ik prefereer in de toekomst ook een fysieke bijeenkomst. Daar zijn we voorzichtig al plannen voor aan het maken. Elkaar ontmoeten heeft veel meerwaarde, voor ons als ouders, maar zeker ook voor onze kinderen.”